

Monimuotoisuus tilatasolla

Monimuotoinen viljely ja maatalousympäristön hoito

Kevät-, ja syyskylvöisiä ja palkokasveja sisältävä viljelykierto ja viherpeitteisyyden edistäminen lisäävät peltomaan hyvää kasvukuntoa ja sadontuottokykyä. Hyvän kasvukunnon pellot pientareineen, tilakeskusympäristö ja mahdolliset metsiköt ja vesistöalueet reunavyöhykkeineen ovat monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä.

Maatalousympäristö on enemmän kuin osiensa summa

Viljelytoimenpiteillä hoidetaan ja ylläpidetään parhaiten maatalousympäristön monimuotoisuutta, lajien elinympäristöjä ja luonnon monimuotoisuutta. Mm. monet pölyttäjähönteiset lisäävät tai varmistavat rypsin, rapsin, herneen, heidelmien ja marjojen satoa (Kuva 1).

Jos maatilalla ei juuri ole reunavyöhykkeitä kuten pientareita tai saarekkeita pelolla tai puoliavoimia metsänreunoja, voidaan tilalla rakentaa myös ns. korvaavia elinympäristöjä, jotka edistävät maatilalla monimuotoisuutta.

KUVA 1. Pölyttäjäturvallinen maatalo. Lähde: Carbon action - ötökkäakatemia

Lisätietoa
SiipiHiili-hankkeesta.

LÄHTEITÄ: Ruokavirasto. Luonnon monimuotoisuus maatilalla. Saatavilla
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/luonnon-monimuotoisuus-maatilalla/>

**Nappaa
hiilestä
kiinni**
MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT

Monimuotoisuus tilatasolla

Monimuotoisuuspellot

Monimuotoisuuspelto voi olla joko peltolohko tai osa peltolohkoa. Monimuotoisuuspelloksi soveltuu esim. eläimien suosimat, maisemallisesti merkittävät, perinnebiotooppi tai vaikeasti viljeltävät lohkot tai lohkon osat. Monimuotoisuuspellolle kannattaa kylvää monilajisia ja pitkään kukkivia kasveja.

Keinoja edistää monimuotoisuutta

- Niittypelto:** Poutiville ja paahteisille lohkoille. Monivuotisia kasveja. Säilytettävä perustamisen jälkeen 2 vuotta
- Peltolintupelto:** Reheville lohkoille. Erityisesti isoille peltoaukeille antamaan suojaa peltolinnuille. Säilytettävä 2 vuotta.
- Maisemapelto:** Yksivuotinen kukkapelto.
- Riistapelto:** Yksivuotinen erityisesti sorkkaeläinten ruokintaan tarkoitettu lohko. Kaukana satokasvilohkoista ja vilkasliikenteisistä maanteistä.

Reunavyöhykkeitä korvaavia monimuotoisuuskohteita

Mahdollisia reunavyöhykkeitä korvaavia paikkoja tilalla voivat olla esimerkiksi tienpientareet, talouskeskuksen ympäristöt, voimalinjojen alustat tai luontaiset veden viipymänotkot. Näille paikoille voi muodostua monimuotoisia elinympäristöjä ihmisen avustamana. Soveltuvia toimenpiteitä ovat muun muassa kotimaisien niittykasviseosten kylvö, umpeenkasvaneen maiseman raivaus, niitto tai laidunnus.

KUVA 2. Monimuotoisuuspelto, jossa mm. hunajakukkaa. Kuva: Siipikarjaliitto

Huom!

Tarkasta tukiehdoista kasvilajit, muokkausvaatimukset ja säilyttämisaajat.

Esimerkiksi rypsi, rapsi, kumina, apilat ja hunajakukka ovat pölyttäjille mieluisia kasveja tilaympäristön marjakasvien ja puiden lisäksi.

Vinkki

Viherkesannolle voi myös kylvää kukkivia kasveja, kunhan muistaa mahdollisen rikkakasviriskin.